

NÄMNDEMANNEN

1 / 2018 Nämndemännens Riksförbund NRF

Utgåva nr 168 sedan starten 1977

21 februari 2018

Tema **ÅLDERSDISKRIMINERING**

**VARFÖR
ERFARENHET
ALLTID VINNER**

– men något alla inte begriper

SIDORNA 4–10

NRF bjuder in till stämma i maj sidan 3

Regionkonferens i Östergötland med mycket kunskap sidorna 12–13

Krönika Jörn Donner sidan 10 Krönika Lisa Magnusson sidan 15

Organ för
Nämndemännens
Riksförbund
Nämndemännens
Riksförbund
Ågatan 15C
749 35 Enköping
Bankgiro 5360-9855
Telefon: 08 - 651 55 13
0730 47 20 00

Ansvarig utgivare:
Marika af Winklerfelt
tel 0703 45 15 42
Årgång 41
Nämndemannen 1/2018
Nr 168 efter starten
ISSN 03448-4351
Redaktör:
Staffan Ringskog
Box 1046
262 21 Ängelholm
hagstigen@telia.com
Layout: Staffan Ringskog
tel 0725 55 68 01

Om material ur tidningen,
liksom hel tidning, publiceras
i annat sammanhang, i tryckt
media eller på nätet, kan
sådan publicering debiteras
från producerande förlag.

Skriftligt tillstånd krävs från
förlag för sådan
publicering. Vite utgår vid
ofillåten publicering på nätet
liksom i tryckt media.

Tryck VTAB Vimmerby
Flertalet osignerade texter är
skrivna av tidningens redak-
tör. Redaktören är fotograf
till flertalet osignerade bilder.

Insändare till tidningen kan
bäst skickas direkt till
redaktionen adress.

e-post till tidningen:
stockholmeast@gmail.com

Tidningen ansvarar ej för
insänt material.

ANGÅENDE ADRESSÄNDRING
ELLER PRENUMERATION:

email: kansli@nmrf.se

Lösnummer 40 kronor
Prenumeration 140 kronor
Inbetalas på Bankgiro
5360-9855

NRF:s hemsida:

www.nmrf.se

Nämndemännens
Riksförbund
Ågatan 15C
749 35 Enköping

Tidningen produceras av
AB Stockholms Östra
Bok- och Tidningsförlag.
Förlagets journalistiska inrikt-
ning är produktion av tidningen
Nämndemannen, produktion av
artiklar, tidningar, broschyrer.

Separat offert kan beställas
från förlag avseende kostnad
om tidningen Nämndeman-
nen önskas publiceras på nä-
tet liksom kostnad för taltid-
ningar och kostnad för förla-
gets övriga tjänster.

Tidningen distribueras till
aktiva nämndemän enligt
Domstolsverkets register.

Närmaste utgivningsdagar:

Nr 2/18 26 april (26 mars)

Nr 3/18 26 juni (28 mars)

Inom parentes senaste dag för
manus till redaktion.

Marika af Winklerfelt 1940–2018

Marika af Winklerfelt till minne

Nämndemännens Riksförbunds ordförande Marika af Winklerfelt
avled efter en tids sjukdom den 12 februari 2018.

Marika föddes i Göteborg den 9 mars 1940 och flyttade i unga år
till Stockholm, där hon tog studenten. Hon fortsatte sina akade-
miska studier vid Handelshögskolan och blev civilekonom.
Under många år var hon verksam inom statsförvaltningen bl a
som departementsråd på Näringsdepartementet, där hon
arbetade med internationell samordning.

Marika valdes till NRF:s ordförande vid kongressen i Örebro
2015 och omvaldes vid stämman i Stockholm 2016.

Marika var en dynamisk, mycket omtyckt och uppskattad ord-
förande som verkligen kämpade för Nämndemännens bästa.

Vi saknar henne!

Mats Linder, Tf förbundsordförande
Lars Österdahl, Förbundssekreterare
Förbundsstyrelsen
Nämndemännens Riksförbund

KALLELSE TILL NRF:s FÖRBUNDSSTÄMMA 2018

Högsta beslutande organ för Nämndemännens riksförbund, NRF, är fr.o.m. år 2016 förbundsstämman, som genom en ändring av förbundets stadgar ersatt kongressen. Ordinarie stämma kommer att hållas vartannat år under maj månad.

**NRF KALLAR VALDA OMBUD FÖR ANSLUTNA FÖRENINGAR
TILL FÖRBUNDETS ANDRA STÄMMA.**

TID: LÖRDAG 5 MAJ 2018, KLOCKAN 10.00 - 16.30

**PLATS: STOCKHOLMS RÅDHUS, STOCKHOLMS TINGSRÄTT
SCHEELEGATAN 7, KUNGSHOLMEN, STOCKHOLM**

Stämman inleds klockan 10.00. Kaffe och smörgås serveras från 9.30

Vi vill informera om:

- att förslag till förändringar i stadgarna ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast onsdag 28 februari 2018.

Adress : NRF, Ågatan 15 C, 749 35 Enköping eller via e-post, kansli@nmrf.se

- att motioner till stämman skall vara förbundsstyrelsen tillhanda senast den 31 mars 2018.

Adress: NRF, Ågatan 15 C, 749 35 Enköping eller via e-post, kansli@nmrf.se

- att medlemsavgiften ska betalas senast 26 mars för att bli registrerad på NRF:s konto torsdag 29 mars 2018, vilket krävs för rösträtt vid stämman.

Medlemsavgiften utgör 150 kr per medlem för år 2018.

Vid förbundsstämman kommer val av styrelse och revisorer att förättas för en period av två år.

Nominering av kandidater ska anmälas senast den 23 februari till sammankallande i valberedningen Rainer Fredriksson, mobil 0703- 040 395.

e-post: rainer.fredriksson@telia.com eller rainer.fredriksson@mjolby.se

ANMÄLAN AV OMBUD

Anmälan av vilka personer som valts till föreningens ombud ska vara NRF:s kansli tillhanda senast **fredag 13 april**. e-post: kansli@nmrf.se eller NRF, Ågatan 15 C, 749 35 Enköping.

Deltagaravgift och reseersättning

För valda ombud kommer en deltagaravgift på 600 kr att tas ut. Den ska betalas senast 13 april till NRF:s bankgiro 5360-9855. Viktigt ange avsändare.

Ombud vars resekostnader överstiger 300 kr får ersättning för överstigande belopp. En förutsättning för att få ersättning är att resan skett på det mest förmånliga sättet, t.ex. genom samåkning eller genom att kostnaden för alternativa färdmedel prövats.

Om det inte är möjligt att ta sig till Stockholm under en och samma dag den 5 maj kan NRF tillhandahålla hotellrum för en natt före och efter stämman om man inte har möjlighet att själv ordna övernattning på annat sätt. Eventuellt behov av hotellrum anges i anmälan till stämman.

Ytterligare information

Föredragningslista och ytterligare information och handlingar inför stämman kommer att skickas digitalt till anmälda ombud senast två veckor före stämman.

Har ni frågor ?

Tag gärna kontakt med Britt Winberg på vårt kansli, tel 0730- 472400, 08-650 55 13, e- post: kansli@nmrf.se

Varmt välkommen till stämman i Stockholm

Marika af Winklerfelt,
förbundsordförande.

**Mångåriga straff i
kidnappningsmordet**

Hovrätten för Nedre Norrland har meddelat dom i det s.k. kidnappningsmordet där sex personer åtalats för mordet på en 23-årig man från Sundsvall, som kidnappades i Gävle den 4 april 2016 och vars kropp sedan hittades i maj, i Njurunda.

Hovrätten fastställer tingsrättens dom i flera delar, vilket innebär att fem personer döms för mordet. Fyra av dessa personer döms till livstids fängelse. För den femte personen, som var under 21 år när brottet begicks, sänks fängelsestraffets längd från 14 år till 12 år.

Hovrätten ändrar även tingsrättens dom på det sättet att den kvinna som tingsrätten dömt för mord i stället döms för medhjälp till mord till fängelse 18 år. Skälet till det är framför allt att hon inte var närvarande på den plats där mordet begicks.

Åklagaren har överklagat tingsrättens dom och begärt att två personer ska utvisas ur Sverige på grund av brottets allvar. Hovrätten ändrar tingsrättens dom i delen och beslutar att utvisa också dessa två gärningsmän.

Tingsrätten frikände två personer från åtal för medhjälp till mord och skyddande av brottsling. Hovrätten fastställer tingsrättens frikännande dom i dessa delar.

”Med ålderns rätt är en krista

Att Sverige kan ta vara bättre på sina äldre professionella innebär en väldig tillgång för landet. Inställningen till äldre har blivit bättre med åren.

Den som säger detta heter Lars Ivarsson, domare vid Stockholms Tingsrätt. Lars är 75 år i år och fortfarande då och då verksam som domare vid domstolen.

- Att man är äldre kan innebära att man blir en bättre yrkesman, menar Lars.

- Men trots mångårig erfarenhet får det aldrig gå rutin i arbetet. Det går aldrig att slappna av, största koncentration krävs hela tiden i arbetet.

Lars Ivarsson upplever inte att han mött diskriminering på grund av ålder. Istället har Sveriges domstolar präglats av en mycket välvillig inställning till sina äldre medarbetare.

- Inom domstolsvärlden förstår man värdet av äldre jurister, säger han.

- Det går inte att komma ifrån att ju äldre vissa blir,

desto bättre blir man som yrkesman.

Lars Ivarsson läste juridik 1965- 1969. Han blev jur kand 1969. Han inledde sin karriär inom domstolen som notarie 1970. I år blir det 48 år vid domstol för Lars.

Tror du att du kommer få fira 50-årsjubileum som domare ?

- Kanske, kanske inte, svarar Lars. Viktigast är att mitt intellekt fortfarande är klart- och så länge så är fallet ställer jag upp för domstolen.

Axel Wahlquist var under många år chefredaktör för Norra Skåne i Hässleholm. Tidningen kommer ut sex dagar i veckan och betraktas som en av Sveriges främsta dagstidningar i landsorten. Under Axels tid som chefredaktör ökade tidningens upplaga.

Axel Wahlquist var också under många år nämndeman vid tingsrätten i Hässleholm. Han säger att han beklagade att lämnade uppdraget för några år sedan.

- Ett mycket intellektuellt berikande uppdrag, säger Axel.

Han är dock fortfarande verksam som redaktör vid sin gamla tidning. Han har arbetsrummet kvar. I år kommer han att fylla 90 år.

Lars Ivarsson, domare .

Att vara eller inte vara är ledmotivet i Hamlet i Helsingör. För en äldre människa som mår ut det vill säga, att livet fortskrider ungefär som

- Sverige måste bli bättre på att ta vara på sina äldre, säger Axel. Vi som är rika på år, utgör ju en enorm resurs i detta land.

- Vi har en massa kunskap, bildning som vi lättare kan föra vidare till yngre, om vi fortfarande går till en arbetsplats.

- Jag ogillar att kvirra och kverulera, säger Axel. Men utan tvekan tjasas det alldeles i onödan på att exempelvis nämndemän ska föryngras.

llklar sanning”

et, som William Shakespeare förlagt till Kronborgs slott i ungefär som vanligt, är svaret naturligt. Nämligen att vara , tidigare. Det kan innebära att jobba, långt upp i åren.

- Det är i vissa fall bra med yngre, men en äldre lekmanadomare besitter väldigt mycket god erfarenhet. Han har en stabilare syn på tillvaron.

- Den äldre nämndemannen inser människans begränsningar och handikapp. Den kunskapen är särskilt viktig i en domstol, där någon står åtalad för något.

- Att vara människa är att vara ofullkomlig - det är viktigt för en domare att känna till. Sådana kvaliteter kan äldre tillföra i rätten.

-Med ålderns rätt är inte bara en fras, utan kristallklar sanning, säger Axel. En äldre person blir förståndigare med åren - den resursen måste nyttjas bättre i Sverige.

Axel Wahlquist är snart 90 år och fortfarande verksam vid Norra Skåne. Anna-Maria Schuster är vid tingsrätten i Hässleholm

I SPALTERNA SEN SENAST

45-åring döms för grov barnporn

En 45-årig man har dömts i Jönköpings tingsrätt för grovt barnpornografibrott till fängelse i tre månader och skyddstillsyn. Den 45-åriga mannen döms för att han innehavt och spritt pornografiska bilder och filmer på barn till andra. Brottet rubriceras som grovt brott eftersom det avsett ett stort antal bilder och filmer, där vissa är att bedöma som särskilt hänsynslösa och har spritts till andra.

Mannen har innehavt ett stort antal barnpornografiska bilder, ca 18 000. Av dessa bilder var närmare 1 300 bilder särskilt hänsynslösa, vilket innebär att det på bilderna fanns särskilt unga barn som utsatts för våld eller tvång i olika sexuella situationer.

Bland innehavet fanns även drygt 200 filmer med en sammanlagd speltid om 18 timmar. Av dessa filmer var 108, med en speltid om åtta timmar, att bedöma som särskilt hänsynslösa. Mannen har vidare gjort barnpornografiska bilder och filmer tillgängliga för andra. En av dessa filmer har bedömts som särskilt hänsynslös.

Mannen har erkänt att han har gjort sig skyldig till det som åklagaren har påstått men har ansett att barnpornografibrottet inte ska bedömas som grovt eftersom det är en mindre mängd bilder och filmer som är särskilt hänsynslösa och att det endast är ett mindre antal bilder och filmer som har gjorts tillgängliga för andra.

Tingsrätten har ansett att brottet är grovt.

Friade i målet om grov våldtäkt i Fittja

Södertörns tingsrätt har friat fem män som åtalats för grov våldtäkt respektive medhjälp till grov våldtäkt i sommaren 2016. Händelsen ägde rum i Fittja söder om Stockholm.

Eftersom männen har frikänts har de inte heller dömts att betala skadestånd.

Domen har väckt viss uppmärksamhet med demonstrationer i Fittja som följd.

I domen riktar tingsrätten kritik mot den utredning som åtalet bygger på.

Erica Hemtke, chefsrådman vid Södertörn, säger i en kommentar att alla parter har varit överens om utredningens brister.

Hon säger att det blivit tydligt att den grund som åtalet bygger på sviktar.

Bevisningen som åklagaren hade lagt fram vid huvudförhandlingen räckte inte för att någon skulle kunna dömas.

Erica Hemtke säger att de uppgifter som målsäganden har lämnat inte går ihop.

- Hennes uppgifter får inte heller stöd av annan bevisning, säger Hemtke.

Om du har fortsatt normal hälsa

Barbro Westerholm: Du blir b

Begreppet *årsrik* innebär att vara 65+. Att vara aktiv högt upp i åldrarna. Barbro Westerholm är en av dessa aktiva. Att inte ta vara på seniorerna i vårt samhälle är ett oerhört resursslöseri.

Kunskap och klokskap tas inte till vara som annars skulle vara till stor nytta för ett högt utvecklat land som Sverige.

Riksdagsledamoten Barbro Westerholm tillhör en liten minoritet i Sveriges Riksdag, den minoritet som är över 65 år. Sverige präglas av en ungdomskultur där politikerna blir allt yngre. Aldrig tidigare har Sverige haft så många unga partiledare.

- Äldre människor med god hälsa gör förvisso saker och ting något långsammare än yngre, påpekar Barbro Westerholm. Men resultaten blir inte sämre på grund av hög ålder.

Mer eftertänksamma

- Äldre människor agerar mer eftertänksamt än yngre - något som ett samhälle som Sverige borde ha mer av. Eftertänksamhet är viktigt när stora avgörande beslut ska fattas.

Barbro Westerholm påpekar att forskning visar att äldre är bättre på att lösa komplicerade problem och konflikter.

En väsentlig forskning som inte minst landets nämndemän kan ha i åtanke.

Sveriges lekmannadomare kritiserar ju ofta för att alltför många är alltför gamla. Men i en domstol kan detta vara till nytta när svåra mål ska avhandlas.

- Det finns en utredning med titeln *Längre liv, längre arbetsliv*, säger Barbro Westerholm. Den slår hål på många myter,

en exempelvis att äldre människor inte kan lära nytt på samma vis som yngre. Det har visat sig vara helt fel.

En annan myt är att äldre som är kvar i arbetslivet blockerar möjligheterna för yngre att ta sig in på arbetsmarknaden. Blockerar möjligheterna för yngre att göra karriär.

Så är det inte alls, snarare kan det vara tvärtom. Istället kan dynamiska effekter skapas.

Kreativiteten stärks om fler med större kunskap och bildning är med. En större bildning som oftast de äldre äger mer av. Att vara kreativ kräver kunskap.

Sverige skiljer ut sig

I sådana här diskussioner brukar betraktelser om andra länder föras fram. Sverige skiljer ut sig ganska markant här.

I Frankrike, Storbritannien och USA är exempelvis de äldre betydligt mer representerade i samhället - det gäller både inom näringslivet och inom politiken.

I USA är landets president 70 år. Många senatorer har passerat 70 år.

Ett känt namn under många år var senatorn Strom Thurmond. En politiker med svenska rötter. Thurmond var senator under 48 år i amerikanska kongressen Han var född 1902 och lämnade senaten - hör och häpna - 2002.

Under efterkrigstiden präglades Europa av äldre politiker. Konrad Adenauer blev förbundskansler 1949 i en ålder av 73 år. Han lämnade uppdraget som 87-åring. Charles de Gaulle var 79 år när han slutade som fransk president. Winston Churchill var 81 år när han slutade som brittisk premiärminister 1955. Exempler kan flerfaldigas. Fortfarande är många politiker i dessa länder klart gamla och vitala.

Vara bättre ju äldre du blir

Ju äldre du är, ju mer kunskap har du att förmedla till din omgivning. Äldre är mer eftertänk-samma, inte minst viktigt när svåra beslut ska fattas.

Inom affärsvärlden är situationen densamma i dessa länder.

Sverige verkar präglas av ett motsatt tänkande. Här säger många att människor redan efter 40 år har svårt i konkurrensen med yngre, på arbetsmarknaden.

- Att rata äldre som man gör i Sverige är ett enormt slöseri, påpekar Barbro Westerholm. Här får vi nog

tänka om. En annan äldre som påpekat detta är Arvid Carlsson, nobelpristagaren i medicin år 2000. Han tillhör också de äldre som är märkbart bekymrad över ålderssegregationen i landet. Idag är han 94 år och fortfarande mycket aktiv.

Enligt Barbro Westerholm får nog Sverige tänka om. Synsättet vad gäller åldrar är idag alldeles för trångsynt.

För det allmänna hälsotillståndet är det befrämjande om så många äldre som möjligt är aktiva.

- Att passiviseras vid äldre år är inte bra för hälsan. Ju aktivare du är desto bättre. För dig själv, din omgivning och för landet, påpekar läkaren Barbro Westerholm. För övrigt under många år också chef för Socialstyrelsen i Sverige.

I SPALTERNA SEN SENAST

Jehovas Vittnen slipper betala

Trossamfundet Jehovas vittnen sålde 2006 Rikets sal och Hotell Mälarblick till Svenska Hem-gruppen. Parterna har varit oeniga om Trossamfundet ska vara skyldigt att betala hyra för fastigheterna och om den revers som utgjorde betalning från Svenska Hem-gruppen har förfallit till betalning.

Tingsrätten har funnit att Trossamfundet och Svenska Hem-gruppen gick in i affären mot bakgrund av att kommunen ställde sig positiv till att fastigheterna skulle kunna exploateras med bostäder. Den detaljplan som krävs för en sådan exploatering kom emellertid inte tillstånd inom den tid som parterna trodde. Tingsrätten konstaterar att avtalen om hyra därför måste tolkas som att Trossamfundet haft rätt att säga upp dessa, vilket också skett. Trossamfundet ska därför inte erlagga någon hyra eller ersättning för hyra till Svenska Hem-gruppen.

Tingsrätten finner också att den uteblivna detaljplanen inte kan medföra att reversen på 37,5 mkr, som avsåg köpeskilling för Rikets sal, ska anses vara förfallen till betalning. Tingsrätten har vidare prövat om reversen förfallit till betalning på grund av bristande underhåll m.m. och funnit att så inte är fallet.

**Döms för
våldsamt upplopp
under Bokmässan**

Tingsrätten dömer de nio personer som åtalats för våldsamt upplopp i samband med Nordiska motståndsrörelsens demonstration den 30 september 2017

Tingsrätten har meddelat dom mot elva personer för brott i samband med de oroligheter som utbröt vid motdemonstrationen till NMR:s demonstration i Göteborg i september i år.

Nio män mellan 18 och 34 år döms för att ha deltagit i våldsamt upplopp på Örgrytevägen utanför Liseberg. Sju av dem döms även för försök till våld mot tjänsteman efter att ha kastat sten eller andra föremål mot polisen.

De två åtalade som använt en slunga för att kasta sten mot polisen döms även för försök till grovt våld mot tjänsteman. Flera av dem döms också för ytterligare brott.

De flesta döms till fängelse mellan tre till nio månader. Två av dem döms i stället till skyddstillsyn med samhällstjänst. Anledningen till att straffen varierar är människans ålder och brotten som de i övrigt döms för. Åklagarens begäran om utvisning av den 18-åring som suttit häktad i målet har avslagits.

MYTEN OM EN ÄLDRE MÄNNISKA

Äldre lekmanndomare i svenska domstolar är bara till gagn för domstolarna, säger Thorcel Åkesson, längst till höger.

**Ödmjukhet är en viktig faktor för framgång i livet.
Sådant har nog äldre svenskar mer av än yngre.**

Thorcel Åkesson fyller 81 i år. Under många år var han verksam som nämndeman i Stockholm.

Han bor i Skärholmen tillsammans med hustru Eva sedan tidigt 70-tal.

Thorcel Åkesson tog studenten vid Spyken i Lund. Han flyttade till

Stockholm efter sin utbildning.

Han var hälsovårdsinspektör inom Stockholms stad under många år. Kontrollerade bland annat att stadens restauranger följde hälsostadgan.

När Thorcel Åkesson passerade 65 + engagera-

de han sig inom Svenska Kyrkan och som nämndeman. Uppdragen inom kyrkan har han kvar. Han är suppleant inom kyrkorådet i Skärholmen.

Thorcel Åkessons åsikt är att Sverige präglas av en ungdomskultur.

Fällande domar
i insiderbrott

Stockholms tingsrätt har nu meddelat fällande domar för insiderbrott. Tingsrätten har funnit att styrelseledamot i företaget i förväg vidarebefordrat en uppgift om uppköp av företaget skulle offentliggöras

måndagen den 14 mars 2016. I målet har åklagaren visat att informationen om uppköpet föranlett två personer fredagen den 11 mars köpa aktier för drygt en miljon kr respektive drygt 277 000 kr.

I SPALTERN SEN SENAST

Fängelse 14 år för sexuella övergrepp

Ångermanlands tingsrätt har nu meddelat dom i ett mål där två bröder stått åtalade för ett stort antal sexualbrott mot barn.

Den äldre av bröderna döms till 14 års fängelse för minst 580 fall av grov våldtäkt mot barn och minst 500 fall av grovt sexuellt utnyttjande av underårig. Brotten är begångna mot fem olika målsäganden. Han ska betala skadestånd till målsägandena med sammanlagt 1 750 000 kr. Han döms också för grovt barnpornografibrott.

Den yngre av bröderna döms till 12 års fängelse för minst 500 fall av grov våldtäkt mot barn och minst 50 fall av grovt sexuellt utnyttjande av underårig. Brotten är begångna mot fyra olika målsäganden. Han ska betala skadestånd till målsägandena med sammanlagt 1 190 000 kr. Han döms också för grovt barnpornografibrott.

Övergreppen har begåtts mellan år 2001 och 2009 i Trelleborg och Sollefteå kommun, mot barn som varit mellan 3 och 14 år gamla. Brottet våldtäkt mot barn infördes i lagen först den 1 april 2005. Brotten som är begångna innan dess rubriceras därför som sexuellt utnyttjande av underårig.

Samtliga brott har bedömts som grova, främst på grund av barnens låga ålder och att bröderna haft en nära relation till barnen. Vid en del av övergreppen har flera personer deltagit. Några av övergreppen har dessutom filmats. Den äldre av bröderna har i vissa fall erbjudit cannabis, alkohol och pengar i samband med övergreppen. Tingsrätten har också tagit hänsyn till att det har rört sig om barn som av olika anledningar haft det svårt, och som har funnit en trygghet i bröderna.

Thorkel Åkesson är med i en reseklubb. Här pekar han ut intressanta vyer i London.

Sverige borde ta mer efter det asiatiska synsättet. Ju äldre du är i Kina, desto mer respekterad är du.

- Ju äldre du är, desto mer vis blir du, säger Thorkel. För många kan det låta som en floskel, men är en sanning.

- Många ej genomtänkta beslut i Sverige har tagits på grund av brist på visdom. Idag får vi betala dyrt för många av dessa beslut. Yngre har en tendens

att tro att historien startar med dem.

- Yngre har inte alltid den historiska referensen i sitt medvetande när beslut ska fattas. Yngre borde dra mera nytta av äldres erfarenhet - det är budskapet!

- I Sverige odlas mynten om den äldre människans oförmåga. Synsättet är inte korrekt.

Thorkel menar att om Sverige nyttjade mera sina äldre skulle detta gagna oss alla.

- Man blir rikare i sinnet ju äldre du är, sådant inser man när man är gammal. Mer specialiserad på det man är bra på.

- Inte minst viktigt är detta avseende landets domstolar. Att många lekmannadomare är äldre är bara till gagn för besluten.

Äldre i domstolarna betyder mer av perspektiv och djup.

- Sådant är bra och betyder mer genomtänkta domar.

I och med offentliggörandet steg kursen, varefter aktierna såldes kort tid därefter med en vinst om 283 525 kr respektive 71 691 kr.

Styrelseledamoten och

en av köparna döms för grovt insiderbrott till villkorlig dom och samhällstjänst medan den andre köparen döms för insiderbrott till villkorlig dom och dagsböter.

Beträffande en tredje köpare anser tingsrätten det inte visat att han fått del av insiderinformationen varför åtalet mot honom ogillas.

I SPALTERNA SEN SENAST

Dom i mål om mord

Tingsrätten har nu meddelat dom i ett uppmärksammat mål avseende mord och försök till mord i två fall den 22 mars 2017 på Hässleholmen i Borås. Tingsrätten har funnit en 26-årig man skyldig till mord och försök till mord i två fall.

26-åringen har även dömts för viss annan brottslighet. Påföljden har bestämts till fängelse på livstid. 26-åringen har vidare ålagts skadeståndsskyldighet mot målsägandena i målet. 26-åringen är alltjämt kvar i häkte.

Tingsrätten har ogillat åtalet avseende delaktighet i ovan nämnda mord mot en 23-årig man och en 24-årig man.

De två männen döms dock för försök till mord i två fall, för att tillsammans och i samförstånd med 26-åringen har försökt beröva två yngre män livet.

Påföljden för både 23-åringen och 24-åringen har bestämts till fängelse i tolv år vardera.

De har vidare ålagts skadeståndsskyldighet mot målsägandena i målet. 23-åringen och 24-åringen är alltjämt kvar i häkte.

Den 22 mars 2017 skedde ett mord och två mordförsök på Distansgatan på Hässleholmen i Borås. En 19-årig man avled samma dag efter ett knivhugg i bröstet.

Två personer, en 19-årig man och en 22-årig man, erhåller livshotande skador efter upprepade knivhugg/knivstick mot kroppen.

KRÖNIKA JÖRN DONNER

KÄNSLAN AV ÄNDLIGHET GER SALT ÅT LIVET

Den fysiska styrkans höjdpunkt inträffar före 40-års åldern, men den andliga nyfikenheten kan ändå tänkas tillta in i en relativt sen ålder. Sen ålder är dessutom ett begrepp som flyttats uppåt, som följd av låg barnadödlighet, antibiotika, bättre näring och allmän upplysning. I de utvecklade länderna håller medellivslängden för kvinnor att närma sig 80, för männen 75.

Vid någon tidpunkt i sitt liv föreställer sig människan att hon är halvvägs och i de irreligiösa fall på väg till helvetet, eller maskarna, om man inte låter brännas eller stoppas i en urna.

Halvvägs mellan urna och död, halvvägs mellan okunskap och insikt om slutet. Detta ögonblick infaller vid jämna

årtal, 40, 50 eller rentav 60, beroende på sinnesstämning och lynne.

Vad jag säger om känslan av att vara halvvägs, gäller långt ifrån alla.

Jag känner ett stort antal människor som delar in sina liv i tre perioder. Barn-ungdom(frihet). Arbetslivet(slaveri). Pensionsåldern(frihet på nytt), varvid de med stor förväntan ser fram emot denna frihet, som de uppnår vid 60, 63,65 eller 67.

Skrivande människor, är liksom alla andra, känsliga för brist på uppskattning, omvärldens fientlighet eller tystnad. Vi lever i en ganska ogenerös värld av tävlan och prestige, där yttre framgång ofta förväxlas med inre mögnad.

Känslan av ändlighet ger salt åt livet. Känslan av upptäckt och nya äventyr ger möjligheten att leva varje dag som vore den första eller den sista. I den meningen behöver ingen känna sig halvvägs eller halv. Det finns en morgondag.

*Jörn Donner,
Helsingfors*

*Publicerat med
godkännande av
författaren
Jörn Donner.
Texten på sidan 527
ur boken Mammuten.
En bok på drygt 1000
sidor som varmt
rekommenderas.*

I SPALTERNA SEN SENAST

Höjd ersättning

vid dödsfall

Högsta domstolen har nu funnit att ersättning ska höjas vid särskilda omständigheter vid dödsfall. HD har funnit att den som orsakar en persons död är

skyldig att ersätta de som stod den avlidne särskilt nära för det psykiska lidande som dödsfallet innebär. Som regel bestäms skadeståndet schablonmässigt. Schablonbeloppet för uppsåtligt dödande höjs från 50 000 kr till 60 000 kr.

När någon uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar en persons död ska ersättning betalas för det

psykiska lidande som tillfogas de som stod den avlidne särskilt nära. Det gäller framför allt make eller maka, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar.

I det aktuella fallet innebär det att en son till en person som blivit mördad fick skadeståndbeloppet höjt från 50 000 kr till 60 000 kr.

NÄMNDEMANNEN

FÖRENINGSNYTT

LINKÖPING/NORRKÖPING

Konferensen i Linköping bjöd på många goda tal. Ett besök gjordes hos polisen. Besökande nämndemän fick insikt i ett hårt och ofta otacksamt jobb.

Regionkonferens med många tunga budskap

Östgötar bjöd in till mycket god kunskap

Under 2017 arrangerade Linköpings nämndemannaförening regional konferens. Inbjudna talare var domarna Annika Lowén, Anders Jonsson, Anita Wickström och Göran Lambertz. Nämndemännen hann också med ett besök på lokala polisstationen. Här gavs en inblick i ett mycket hårt och ofta otacksamt jobb.

Se sidorna 12-13

Redaktionsråd:

Ordförande:
Marika
af Winklerfelt
Bastugatan 17
118 25 Stockholm
tel 08 641 36 41
0703 45 15 42
marikaw@
comhem.se

Mats Linder
Bergsbövägen 17 F
191 35 Sollentuna
tel 0706 68 91 50
mats.linder@
nmrf.se

Lars Österdahl
Svedenäs 512
655 93 Karlstad
tel 0705 663817
054 86 81 24
osterdahl.lars@
telia.com

Eva Persson
Björndamms-
terrassen 20
433 42 Partille
tel:0704-48 21 10
vicidajen@
comhem.se

Marie Westerberg
Valstorpsvägen 2
605 95 Norrköping
tel 011 14 35 34
0768 28 38 91
trazzel@telia.com

NRF:s arbets-
utskott:
Marika
af Winklerfelt
adress se ovan

vice ordförande
Mats Linder
adress se ovan

förbunds-
sekreterare
Lars Österdahl
adress se ovan

kassör
Karin Einarsdotter-
Carlén
Gräsmossen 634
69392 Degerfors
tel 0586-408 84
Tel 0703 819808
karin.einarsdotter-
carlén@ nmrf.se

Ansvarig
NRF:s kansli:
Britt Winberg
tel 08-6515513
britt.winberg@
mbox.lidnet.se
Bankgiro 5360- 9855
ANGÄENDE
ADRESSÄNDRING
ELLER
PRENUMERATION:
email:

kansli@nmrf.se

I SPALTERNA SEN SENAST

Taxichaufförer får behålla taxilegitimation

De två förarna med giltiga taxiförarlegitimationer ingick avtal med ett företag som förmedlade körningar genom UberPop och tog emot betalande passagerare genom tjänsten.

Förarna dömdes till dagsböter i allmän domstol och på grund av detta återkallade Transportstyrelsen förarnas taxiförarlegitimationer.

Kammarrätten i Stockholm anser dock att det räcker med att varna taxiförarna.

De två förarna dömdes i allmän domstol till dagsböter för att ha bedrivit taxiverksamhet utan att ha taxitrafiktillstånd. De hade ingått avtal med det företag som förmedlade körningar genom UberPop och därefter kört betalande passagerare som de fått kontakt med via tjänsten.

Transportstyrelsen beslutade att på grund av de fällande domarna återkalla förarnas taxiförarlegitimationer i tre år.

Besluten överklagades till Förvaltningsrätten i Stockholm som i det ena fallet avslog överklagandet och i det andra ersatte återkallelsen med en varning. Transportstyrelsen och en av förarna överklagade till Kammarrätten i Stockholm.

Kammarrätten skriver att det finns skäl att ifrågasätta förarnas lämplighet som taxiförare mot bakgrund av de brott de dömts för i allmän domstol. Med hänsyn bland annat till att det inte framkommit att körningarna utförts på ett sätt som inneburit fara för passagerarnas säkerhet anser dock kammarrätten att det inte är nödvändigt att återkalla legitimationerna. I stället är det tillräckligt att förarna får var sin varning.

LINKÖPING/NORRKÖPING

REGIONKONFERENS M

Under oktober arrangerades regionkonferens i Linköping. Nämndemän från Linköping, Norrköping och Eskilstuna kom till mötet.

Annika Lowén, lagman från Förvaltningsrätten inledde. Hon berättade om en kanske inte alltid så känd verksamhet. En domstol vars mål spänner över människors liv från vaggan till graven i deras kontakt med myndigheter.

270.000 invånare

Anders Jonsson, tf lagman vid tingsrätten i Linköping berättade därefter om en domstol med 5000 mål varje år. 270.000 invånare bor i upptag-

ningsområdet.

Han uppskattade den erfarenhet som nämndemän besitter. 91 nämndemän ingår i den egna domsagan.

Kritisk

Anita Wickström kommer inom kort att efterträda Anders Jonsson som lagman i tingsrätten. Hon var näste talare. Hennes nuvarande arbetsfält är Barnombudsmannen. Hon var kritisk till hur FN:s barnkonvention tillämpas i såväl Sverige. Hon betonade barns rätt att komma till tals. Att barns ord ska väga tungt. Barnkonventionen trodde hon blir lag i Sverige 2020.

Efter ett kortare besök hos Polisen och ett välförtjänt lunchuppehåll, tog justitierådet Lars Edlund vid Högsta Domstolen vid. Han inledde med minnen från Linköping. Lars växte upp här med skolgång i Katedralskolan och militärtjänst på A1.

Högsta Domstolen

Högsta Domstolen finns sedan 1949 vid Riddarhusstorget i Stockholm, i bondeska palatset. Domstolen instiftades 1789. Målen ska ha prejudice- rande betydelse. Bland 125 mål som beviljades prövningstillstånd 2017 fanns mål rörande straffmätning för mord, matlagningskniv på allmän plats, svarthandel med hyreslägenheter, påföljd när den dömdes ålder inte är klarlagd.

F d justitierådet Göran Lambertz talade sedan inspirerat på temat "Juridik och moral – några hemligheter i dömandet". Lambertz har för övrigt även han ett förflutet i Östergötland. Han är född i Kisa med skolgång i Katedralskolan i Linköping

Hemligheterna i dömandet sammanfattade han enligt följande:

Göran Lambertz talade på temat Juridik och Moral.

I SPALTERNA SEN SENAST

16-åring häktad för mord på Enskede gårds gymnasium

Södertörns tingsrätt har häktat en 16-årig person såsom på sannolika skäl misstänkt för mord begånget på Enskede gårds gymnasium den 13 de-

cember 2017.

Sannolika skäl är den starkare misstankegraden.

Händelsen väckte stor chock när det inträffade.

IED MYCKET LÄRDOM

Lars Edlund, Marie Westerberg, Ulla Fornell och Göran Lambertz.

1. Man får nästan alltid döma moraliskt rätt, om det finns utrymme för det i juridiken.

2. Man får aldrig döma moraliskt rätt, om det inte finns utrymme för det i juridiken.

3. Det som är rätt juridiskt, kan vara fel moraliskt och därför orättvist.

4. Det är viktigare att göra rätt än att inte göra fel.

De två senare punkterna framhölls av Lambertz

som viktigast. Han lämnade flera exempel viktiga att beakta även för nämndemän.

Definierade rättsstaten

Han definierade rättsstaten, vad rättvisa är och rättskänsla som en förmåga att avgöra vad som är rätt eller fel. En känsla och ett engagemang för det rätta. En personlig kvalitet som bör vara i centrum för varje domare.

Efter alla dessa tänkvärda ord styrde så vi alla hemåt. Vi som reste norrut kunde njuta av gyllene lövträd i kontrast mot en åskmolnsblå himmel. Det är sådana här dagar som lyfter oss i vårt uppdrag!

Monica Hagberg
Nämndeman i
Norrköpings tingsrätt

I SPALTERNA SEN SENAST

Busschaufför döms

Hovrätten i Malmö dömer nu den busschaufför en man och skadade en kvinna i samband med fjärrvärmeläckan i Lund 2015

I februari 2015 hade hett vatten runnit ut kring Centralstationen i Lund och polisen därför spärrat av Bangatan.

Busschauffören hade stannat sin buss i korsningen Bangatan/Klostergatan och fått instruktion från polisen att svänga direkt höger in på Klostergatan för en omväg. I stället kom bussen att köra upp på trottoaren på Bangatan och där köra på mannen och kvinnan.

Hovrätten anser att åklagaren inte har motbevisat chaufförens invändning att bussen rusade iväg efter att han trampat lätt en gång på gaspedalen. Men utredningen visar att chauffören inte bromsade före påkörningen och att det inte var något fel på bussens bromsar. Tingsrätten tyckte inte att busschauffören var oaktsam. Hovrätten beaktar att chauffören hade lång erfarenhet som yrkeschaufför och att han hade en särskilt ansvarsfull uppgift.

Hovrätten konstaterar att körförhållandena på platsen var speciella men anser att chauffören då borde ha varit extra försiktig och att han hade flera sekunder på sig att bromsa. En enig hovrätt anser därför att chauffören var oaktsam.

– Det kan vara svårt att avgöra om en förare har varit straffbart oaktsam, säger rättsens ordförande i en kommentar.

Hovrätten anser att det kunde krävas av chauffören att han omedelbart skulle bromsa när bussen rusade iväg.

Eftersom han inte gjorde det och därmed orsakade mannens död och kvinnans skada ska han dömas för vållande till annans död och vållande till kroppsskada.

I SPALTERNA SEN SENAST

Uppehållstillstånd för studier provas av myndighet

En utlännings ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ska provas i sak även om utlänningsen inte uppfyller en eller flera av de i 16 e § till-

fälliga lagen uppställda förutsättningarna.

Migrationsverket är därför skyldigt att ta upp en sådan ansökan till prövning i sak och inte avvisa den.

Hur skall vi annars garantera rättssäkerheten?

För kännedom alla nämndemän:

Till förvaltningsrättens lagman

Som nämndeman vid förvaltningsrätten får jag mig tillsänt handlingar på förhand när det gäller de flesta mål. Många och mycket aktuella nu är som bekant migrationsmålen. Tidigare har jag bara i väldigt få fall, om ens något, varit med om att avgöra dessa människors öde vid föredragningar.

Uppenbarligen är domstolen inte fullt så generös med muntliga förhandlingar längre. Nu sitter jag och läser igenom de mål som ska upp på onsdag. Och då är det enbart migrationsmål och alla ska de avgöras vid föredragningar. De handlingar jag har framför mig är i princip endast förslag på domar.

Jag anser att det minsta vi nämndeman kan begära är att få del av de förhör/intervjuer som förevarit på migrationsverket. Hur ska vi annars kunna garantera någon rättssäkerhet? När jag inte har människan framför mig, som vid en muntlig förhandling, måste jag i vart fall få en möjlighet att själv bilda mig en uppfattning om ungdomen – inte via ett färdigt domförslag.

Hur har det blivit så här?
Om svar anhålles.

Jeanette Jonsson Berglund

Skribenten är nämndeman vid Malmö Förvaltningsrätt.

Hässleholm

Föreningen i Lund kan bli nästa medlem i NRF

När föreningarna i region 9 möttes i Hässleholm stod det klart att chanserna nu är goda för att föreningen i Lund ansluter sig till NRF.

Varför? Jo, med på mötet var nämligen två ledamöter i Lundaföreningens styrelse. Ordföranden Attila Beck och ledamoten Tommy Nilsson.

- Vi kommer att rekommendera medlemmarna att Lund går med i förbundet, säger Attila Beck. Årsmötet tar beslutet i februari - vi får se hur det utvecklar sig.

Mötet i Hässleholm var något som han gav ett klart godkännande för. Han tycker NRF verkar utgöra en trivsam gemenskap.

- Intrycket är tydligt, säger han. Att möta nämndemän på detta vis är givande.

Det viktigaste som avhandlades under mötet var kommande stämma inom förbundet.

Stämman äger rum 5 maj i Stockholm. Platsen är Stockholms rådhus på Kungsholmen i huvudsta-

Gunnel Brännström, Hässleholm, Tommy Nilsson, Lund, Kjell Nilsson, Hässleholm och Attila Beck, Lund, under en paus under regionsmötet.

den.

Mötesdeltagarna i Hässleholm tänker föreslå valberedningen ett namn som kandidat till ordförandeposten.

- Kenneth Carlsson, ordförande i Skaraborgs nämndemannaförening är en utmärkt person för uppdraget, säger Kjell Nilsson, ordförande i Hässleholm. Han blir en bra ordförande om han väljs.

I övrigt avhandlades flera väsentligheter under mötet. En viktig fråga är hur NRF ska locka till sig fler medlemmar.

Deltagarna var överens

om att fördjupa samarbetet föreningarna emellan inom region 9.

- Att samla till möte en lördag är bra, säger Kjell Nilsson. Möten kvällstid mitt i veckan mindre bra.

Bengt Åström och Heinz Frohm, båda Helsingborg under lunchen på restaurang Casablanca.

I SPALTERN SEN SENAST

Uppehållstillstånd för arbete beviljas

Migrationsöverdomstolen i Stockholm bifaller överklaganden angående förlängning av uppehålls-

tillstånd för arbete eftersom anställningsvillkoren har varit uppfyllda under tidigare tillståndsperioder.

I två avgöranden rörande förlängning av uppehållstillstånd för arbete konstaterar Migrationsöverdomstolen att man måste göra en helhetsbedömning av

samtliga anställningsvillkor under hela den tidigare tillståndsperioden. Eftersom villkoren för arbetstillstånden vid en sådan helhetsbedömning i dessa fall har varit uppfyllda kan uppehållstillstånd beviljas.

I SPALTERNA SEN SENAST

34-åring frikänns för försök till mord

Domen i samband med en uppmärksammas skottlossning i Eskilstuna har nu fastställts. Den åtalade 34-åringen frikänns från åtalet för försök till mord. Tingsrätten i Eskilstuna finner det nämligen bevisat att den tilltalade befunnit sig på platsen vid skjutningen. Det finns minst en alternativ gärningsman och det går inte att fastställa att det var den tilltalade som sköt.

Övervakningsfilmer visar att målsäganden och den tilltalade träffades flera gånger under aktuella kvällen. Målsäganden har berättat att den tilltalade försökte dra in honom i en bil som stod på parkeringen utanför det aktuella McDonald's i Eskilstuna.

Målsäganden blev skjutet i ryggen när han försökte ta sig från platsen. Han överlevde men skadorna var till en början livshotande. Enligt målsäganden fanns dock ytterligare minst en person på platsen som kan ha skjutit. I avsaknad av annan bevisning anser tingsrätten att inte det inte är bevisat att det var den åtalade som var skytten.

34 åringen fälls dock för två fall av grov misshandel och ett fall av misshandel ombord på en Finlandsfärja 2014. För det döms han till fängelse 1 år och 9 månader. En av de misshandlade, en 21 årig man, fälls för misshandel av 34-åringen, för att ha startat bråket. En kamrat till 34-åringen frias från anklagelse för medhjälp till grov misshandel.

KRÖNIKA LISA MAGNUSSON

Och då är vi riktigt illa ute...

Både innan, under och efter #metoo har det sagts att det svenska rättsväsendet inte räcker till för dem som har utsatts för sexuella övergrepp. Och låt oss vara ärliga: Det är alldeles sant. Vi kan vara säkra på att skyldiga frias.

Men det är ett misstag att anta att det beror på att domstolen tvivlar på de utsattas upplevelse. Det betyder bara att det inte gick att bevisa brott, utifrån den lagstiftning vi har.

Denna lagstiftning kan visserligen förstärkas, men den kommer alltid vara ett lapptäcke, fullt av fula skarvar och hål. Det måste vara så. Den dag den täcker alla skyldiga kommer den också att sy in oskyldiga. Och då är vi riktigt illa ute.

Tyvärr verkar inte alla förstå det.

För det sägs även på sina håll att det inte vore mer än rätt att bevisbördan framöver läggs på den åtalade i

sexbrottsmål. Till och med Isabella Lövin, vice statsminister tillika Miljöpartiets språkrör, uttryckte nyligen detta, även om hon sedan ångrade sig.

Detta vore att upphäva den oskuldspresumtion som ligger till grund för hela domstolväsendet.

Rättens uppgift är att höra de inblandade för att utvärdera hur de upplevt situationen. Den ska dessutom utgå från att den anklagade är oskyldig till brott, så länge inte motsatsen går att bevisa bortom rimligt tvivel. Inte alla tvivel, utan rimligt tvivel. Den distinktionen kan vissa domstolar gott bli bättre på.

Men domstolen ska hellre fria än fälla. Nej, det är inte rättvist. Men det är bra mycket mer rättvist än alternativet.

Lisa Magnusson

Skribenten är ledarskribent vid Dagens Nyheter.

Dom i stort mål om ungdomsrån

Tio unga män i åldrarna 15-18 år döms för delaktighet i omfattande rånbrottslighet. Gärningsmännen har därefter tagit kontakt med rånoffren på ett aggressivt och hotfullt sätt och krävt att få deras tillhörigheter. Egendomen som de har krävt har bestått i mobiltelefoner, kläder, klockor och kontanter.

Om de tilltalade hade va-

rit 21 år eller mer skulle straffen beroende på graden av inblandning ha lett till fängelse på tider mellan ett år och tre månader och sex år och tre månader. Men på grund av de tilltalades låga åldrar är fängelse inte aktuellt. Den mest brottsaktive av de tilltalade döms till slutet ungdomsvård i åtta månader. Den näst mest aktive döms till ungdomsvård som inefattar placering i ett hvbhem utanför Göteborg.

I SPALTERNA SEN SENAST

Förskoleplacering beslutas tillsammans

En stadsdelsnämnds beslut att bevilja förskoleplacering utan båda vårdnadshavarnas godkännande underkänns nu av Kammarrätten i Göteborg. Kammarrätten delar därmed förvaltningsrättens bedömning att beslut om placering i förskola för barn med växelvis boende måste fattas gemensamt av vårdnadshavarna.

Stadsdelsnämnden hade, trots att den ena föräldern motsatt sig det, beviljat en förskoleplacering till ett barn med växelvis boende. Detta eftersom barnet var folkbokfört hos den förälder som hade ansökt om placeringen. Förvaltningsrätten kom fram till att beslutet strider mot bestämmelserna i föräldrabalken och att ett beslut om förskoleplacering för ett barn med växelvis boende måste fattas av vårdnadshavarna gemensamt. Kammarrätten delar nu förvaltningsrättens bedömning.

Om vårdnadshavare inte bor tillsammans kan en av dem besluta i frågor som rör den dagliga omsorgen av barnet. Detta kan exempelvis handla om frågor som rör barnets mat, kläder, sovtider och hur barnet ska tillbringa sin fritid. För barn som enbart bor hos en av sina föräldrar kan placering i förskola rymmas inom den dagliga omsorgen och alltså vara något som boendeföräldern ensam kan besluta om. Kammarrätten har alltså nu kommit fram till att detta inte gäller vid växelvis boende. I en sådan situation krävs det därför ett gemensamt beslut av vårdnadshavarna för att barnet ska kunna placeras i en viss förskola.

I SPALTERNA SEN SENAST

Dömda för försök till grovt rån

Tingsrätten i Hässleholm har meddelat dom i ett mål om försök till mord och försök till grovt rån.

Två av de personer som åtalades för inblandning i en skottlossning i Hembygdsparken i Hässleholm i somras har idag dömts för försök till grovt rån. En 18-åring döms till ett års slutna ungdomsvård och en 19-åring döms till ett år och sex månaders fängelse. Vad gäller den 22-åriga chauffören har tingsrätten inte ansett att han på något sätt deltagit i planeringen av det tilltänkta rånet och inte heller haft vetskap om att de två andra gärningsmännen planerade att gemensamt utföra ett rån. Han frikänns därför för försök till grovt rån.

Händelsen inträffade i Hembygdsparken i Hässleholm kvällen den 16 juli 2017 där en person blev skjuten med ett hagelgevär. 18-åringen åtalades för bland annat försök till mord medan 19-åringen åtalades för försök till grovt rån.

Tingsrätten har funnit att det är utrett i målet att 18- och 19-åringen tillsammans och i samförstånd har försökt att råna målsägande samt att målsägande i anslutning till rånförsöket blivit skjuten med ett hagelgevär. Tingsrätten delar åklagarens uppfattning om att det var 18-åringen som avlossade skottet. Tingsrätten har däremot inte ansett det bevisat att 18-åringen haft uppsåt att döda målsäganden och han fälls därför inte för försök till mord.

Fredrik Wersäll blir ny riksmarskalk

Fredrik Wersäll, idag president vid Svea Hovrätt blir chef för Kungliga hovstaterna.

HM Konungen har utnämnt hovrättspresident Fredrik Wersäll till ny riksmarskalk från den 1 september 2018.

Riksmarskalken är Hovets högste tjänsteman och chef för de Kungliga hovstaterna.

- Det är en stor ära för mig och en bekräftelse på de historiska banden mellan kungahuset och Svea hovrättsåger Fredrik Wersäll.

- Jag ser med glädje fram emot uppdraget. Under våren är mitt fokus

fortsatt helt på hovrätten där vi har många angelägena frågor att hantera, säger Fredrik Wersäll.

Fredrik Wersäll går i pension från tjänsten som hovrättspresident den 30 april 2018.

I SPALTERNA SEN SENAST

Fängelse för försök till grov utpressning

Hässleholms tingsrätt har dömt en 42-årig man till fängelse ett år och sex månader för försök till grov utpressning, ringa narkotikabrott och dopningsbrott. Utpressningsförsöket bedöms som grovt på grund av mannens anspelning på sin roll i en välkänd MC-klubb när brottet begicks.

Den 20 november 2017 ringde 42-åringen upp offret och hotade att bränna ned hans hus och invalidisera honom om han inte betalade 100 000 kr till 42-åringen. I samtalet påpeka-

de 42-åringen att han hade en hög ställning i en välkänd MC-klubb. Utpressningsförsöket har sin bakgrund i ett personligt förhållande mellan 42-åringen och offret.

Tingsrätten har ansett att brottet är grovt. Anledningen till detta är 42-åringens påpekande om sin roll i MC-klubben och därigenom anspelandet på att han har tillgång till ett våldskapital.

Minimistraffet för grov utpressning är fängelse ett år och sex månader. Även om 42-åringens brott stannat på försöksstadiet så har han gjort allt som krävs av honom för att brottet ska fullbordas, och straffvärdet uppgår därmed enligt tingsrätten till vad som gäller för

fullbordat brott.

42-åringen ska även betala skadestånd till offret.

Dom i stort mål om ungdomsrån

Tio unga män i åldrarna 15-18 år döms vid Hässleholms tingsrätt för delaktighet i omfattande rånbrottslighet. Beroende på männens åldrar och graden av inblandning i brottsligheten varierar påföljderna från slutna ungdomsvård i åtta månader till ungdomstjänst i 110 timmar.

De tilltalade och deras vårdnadshavare ska betala skadestånd för kränkning, sveda och värk och ekonomiska förluster till brottsoffren.

Sony Mobile ska betala för privatkopiering

Högsta Domstolen har nu fattat beslut avseende piratkopiering och ersättning. Ärendet har gällt företaget Sony Mobile. Frågeställningen har gällt om företaget ska betala för privatkopiering.

Upphovsrätten innebär en ensamrätt för upphovsmannen att framställa exemplar av ett verk. Var och en får dock, för privat bruk, framställa ett eller några få exemplar av offentliggjorda verk. Privatkopieringsersättningen syftar till att kompensera upphovsmännen för sådan framställning och ska betalas av näringsidkare som tillverkar eller importerar anordning som är särskilt ägnad för privatkopiering.

Den mobiltelefon som Sony Mobile importerade hade flera olika funktioner, bl.a. en inbyggd mediaspelare som kunde användas för kopiering av musik och film. Mobiltelefonen hade ett begränsat internt minne och levererades tillsammans med ett externt minneskort. För att musik i någon egentlig omfattning skulle kunna lagras på mobiltelefonen var det nödvändigt att använda den tillsammans med det externa minneskortet.

FALUN

Domstolens dag i Falun

Ett återkommande uppskattat inslag i Falun är Domstolens dag. Programmet är alltid varierat.

Journalisten Mustafa Can var inbjuden talare denna gång. Can berättade om situationen i krigets Syrien.

Han berättade om hur människor nu flyr detta plågade land. Drömmen är att komma till Europa.

Anförandet var mycket uppskattat. Ett föredrag rikt på detaljkunskap.

Domstolens dag innehåller också en genomgång från lagmännen. Lagmannen vid tingsrät-

ten Lars- Erik Bergström berättade bland annat om ett projekt i bemötande i tingsrätt. Han berättade också om digitaliseringen inom domstolen.

Lennart Furufors, lagman vid förvaltningsrätten talade bland annat om de högre krav som nu ställs på säkerheten vid våra domstolar.

Dagen bjöd också på underhållning. Cecilia Thenander, nämndeman och sångerska bjöd på ett antal njutbara stycken.

En trivsamt och givande dag med mycket kunskap, så kan dagen sammanfattas.

Lagmännen Lennart Furufors och Lars Erik Bergström informerade.

Uppskattad sång stod sångerskan Cecilia Thenander för. Cecilia Thenander är också verksam som nämndeman.

Dom angående cigarettfabrik i Vedum

Tre män döms i Skaraborgs tingsrätt för grov olovlig befattningsrätt med punktskattepliktiga varor. Männerna har befattningsrätt med drygt 15 miljoner cigaretter samt stora mängder röktaobak. Cigaretterna och tobaken har bedömts som punktskatte- och mervärdesskattepliktiga varor. Undandragen skatt och avgifter till staten beräknas uppgå till 54 miljoner kr.

På gården i Vedum fanns vid tullens tillslag en fullskalig cigarettfabrik med maskiner för tillverkning och förpackning av cigaretter. Maskinparken bedömdes vara ca 50 år gammal och värdet uppskattades till ca 10 miljoner kr. I beslag togs vidare tobak, cigarettfilter, papp till askar, cellofan, stanniol m.m.

En av männen har varit lagfaren ägare till fastigheten. En annan har varit behjälplig med hantering av kontanter och överföringar via bank, har hämtat arbetare till fabriken samt har förvarat cigaretter i ett förråd och transporterat cigaretter i ett fordon. Den tredje mannen har vistats två perioder på gården där han arbetat med bland annat produktion av cigaretter mot en ringa ersättning.

Den man som hämtats till Sverige som arbetare på gården döms till fängelse i nio månader samt utvisas ur riket medan de andra männen döms till tre års fängelse vardera.

Samtliga maskiner med tillbehör, cigaretter samt tobak och förpackningsmaterial förverkas.

I SPALTERNA SEN SENAST

Innehav av 64 vapen grovt vapenbrott

Malmö tingsrätt har dömt två män, båda 32 år, för att tillsammans ha gjort om 64 vapen till funktionsdugliga vapen och sålt dessa vidare.

I flera fall har försäljningen skett till personer som avsett att använda vapnen i brottslig verksamhet. Männen döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse fyra år och fyra månader respektive fyra år och fem månader.

De två 32-åringar och även en 34-åring, har stått åtalade för att ha smugglat in 235 deaktiverade vapen till Sverige.

De två 32-åringarna har vidare åtalats för att från september 2014 till april 2017 utan att ha rätt till det återaktiverat 65 av vapnen.

Männen har sålt dem vidare till personer som inte haft rätt att inneha vapnen.

Samtliga inblandade har nekat till att ha hanterat vapnen.

32-åringarna identifierades av vittnen i Slovakien som de som inhandlat vapnen legalt i Slovakien. Det har inte fullt ut gått att utreda hur vapnen förts in i Sverige.

Öppet brev till justitieministern

Varför ska Högsta domstolen inte

Vi medborgare behöver inte mindre insyn i rättsprocessen, utan snarare mer. Inte mindre lekmanamedverkan, utan mer. Därför behöver rättsprocessens sista steg också förankras.

För att säkerställa den demokratiska insynen och stödja rättegångsprocessen skulle Högsta domstolen enligt många mening också behöva nämndemän. Detta brukar uppröra en del jurister, men långtifrån alla.

HD har högt kvalificerade justitieråd som närmare ska granska ett litet urval hovrättsdomar som överklagas. Vid den urvalsprocess som sker finns ingen insyn, inga uttalanden, ingen appell.

När HD avgett sin prejudicerande dom, ska samhället ta del av den. Endast ett litet fåtal av medborgarna är jurister, så domen måste ovillkorligen skrivas så att den till sitt innehåll i princip blir till-

gänglig för allmänheten. Detta sker redan idag vad jag förstår på ett gott sätt. Den tiden är förbi när lagarna var så svårtolkade att bara de rättslärd kunde förstå dem. Men lekmannainslaget i HD skulle kunna säkerställa denna fortsatta utveckling.

HD:s nya verksamhetsberättelse 2016 öppnar för vidare kontakt. Idag ställer dessutom ofta ordföranden/domaren självmant upp efter slut-

förd rättegång på presskonferens. Detta är en ny öppenhet som det demokratiska samhället utvecklat. Detta visar nu också Högsta Domstolen upp genom sin ordförande Stefan Lindskog, som skrivit en mer populär, mer tillgänglig verksamhetsberättelse för 2016 som vänder sig till en vidare grupp. Detta meddelar HD på sin hemsida.

Högsta Förvaltningsdomstolen

I SPALTERNA SEN SENAST

Tretton år och utvisning för mordet vid Stensjön

Svea Hovrätt har skärpt straffet för den 50-åriga mannen som dömts för mord på en släkting i samband med en fisketur vid Stensjön i Dalarna. Hovrätten har dessutom bestämt om utvisning för mannen på livstid.

I samband med en fisketur vid Stensjön utanför Grycksbo i Dalarna i maj 2017 avled en man efter att ha skurits i

halsen med en sax. En 50-årig släkting till den avlidne mannen dömdes av tingsrätten för mord till fängelse i tolv år. Tingsrätten avlog åklagarens yrkande om utvisning med hänsyn till konsekvenserna för mannens barn.

Även hovrätten kom fram till att den åtalade mannen skulle dömas för mord. Hovrätten skärpte straffet till tretton års fängelse.

I målet har påståtts att motivet till mordet varit hedersrelaterat.

Det finns också stöd i utredningen för att det funnits en osämja utifrån att den avlidne mannen inte agerat mot sin hustru och sina döttrar enligt

andra släktingars önskemål.

Brottet har dock inte framstått som planerat. Det begicks dessutom omedelbart efter ett slagsmål mellan de båda männen och enligt hovrätten kan brottet ha varit en reaktion på att den åtalade mannen själv fick skador under slagsmålet. Hovrätten har alltså inte ansett att det är bevisat att motivet till mordet varit hedersrelaterat.

På grund av brottets allvar har hovrätten beslutat att mannen ska utvisas från Sverige och förbjudas att återvända hit på livstid. Hovrätten har tagit hänsyn till utvisningen vid straffmätningen.

ha nämndemän?

.Att öppna nämndemannuppdraget för hela rättskedjan är en demokratisk utveckling som är värd en prövning. Men då måste villkoren förbättras så att det inte blir en ekonomisk fråga att ha råd att delta som nämndeman.

Till detta kommer en pågående diskussion bl.a. genom den tidigare presidenten i Svea

Hovrätt Johan Hirschfeld om att slå samman Högsta Domstolen med

Detta skulle främja förhållandet till EU-domstolen bl.a. och sannolikt kunna ske utan grundlagsändring. Samtidigt skulle nämndemän kunna tillföras denna Nya Högsta Domstolen.

Vi har nytta av valda nämndemän med kunskaper om det svenska rättegångssystemet och som kan tillföra sina erfarenheter om samhället. Den folkvalda riksdagen stiftar lagarna, de folkvalda nämndemännen ska ovillkorligen kunna vara med vid tillämpningen – hela vägen! Det räcker inte med grävande journalister.

Dessa nämndemän i Högsta Domstolen bör man sannolikt ställa vissa

krav på, t.ex. minimum 25 års ålder, tidigare erfarenhet i tingsrätt eller hovrätt under exempelvis 5 år. Två nämndemän och fem justitieråd vid förhandling. Samma regler vid beslut som i underinstanserna. Detta skulle helt klart öka legitimiteten.

Var så säker – det går inte att bromsa utvecklingen, när det gäller den demokratiska medverkan även i en Högsta Domstol. Den öppnare attityden pekar klart i denna riktning. Men det kan ta lite tid. Hovrätterna är ett strålande gott exempel!

Leif Magnusson

Ordförande i Nämndemannaföreningen vid Svea hovrätt 2003-2012

Författare, skriver just nu på boken "Tynningö i stormens öga".

I SPALTERNA SEN SENAST

50-åring döms för barnporr

Halmstads tingsrätt dömer en 50-årig man från Laholm till fängelse fyra år.

Han döms för grovt barnpornografibrott och kränkande fotografering.

Ärendet initierades hos svensk polis efter att kanadensisk polis noterat en person med ett visst användarnamn som spred barnporno-

grafiskt material i chatgrupper.

Ett likartat ärende bevakades samtidigt hos den särskilda gruppen för barnpornografi i Stockholm. Där hittades gruppchattar där en användare spridit barnpornografiskt material.

Homeland Security, USA, dokumenterade en grupp där en användare spridit filmer med grov barnporr.

Användaren spårades till Sverige, till den IP-adress som 50-åringen har.

Tingsrätten anser att brottets straffvärde är

mycket högt.

50-åringen kommer antagligen att bli avskedad eller uppsagd från sitt arbete, varför tingsrätten bestämmer straffet till fängelse fyra år.

50-åringen ska betala ett skadestånd till identifierade barn med sammanlagt cirka 190 000 kronor.

Försvararens och målsägandebiträdenas ersättning uppgår till sammanlagt 525 000 kronor.

I SPALTERNA SEN SENAST

Svea hovrätt ogillade skadeståndskrav på Telia

Svea hovrätt ändrade tingsrättens dom och ogillade skadeståndstalan från Tele 2 mot Telia på grund av överträdelser av konkurrensreglerna om missbruk av dominerande ställning.

Tele2 påstod i målet att Telia under åren 2000–2003 hade missbrukat sin dominerande ställning genom att tillämpa en marginalklämd prissättning på bredbanduppkoppling genom ADSL. Tele2 påstod att bolaget lidit skada till följd av missbruket och begärde skadestånd med drygt 700 miljoner kr. Tingsrätten biföll Tele2:s talan delvis och dömde Telia att betala skadestånd till Tele2 med 240 miljoner kronor.

Tele2 påstod att Telia gjort sig skyldigt till marginalklämning. Det innebär att ett dominerande företag som både är grossist och detaljist tillämpar priser i de olika försäljningsleden som medför att marginalerna blir för små för att täcka företagets kostnader för försäljning till slutkunderna.

Målet har sin bakgrund i ett mål om konkurrensskadeavgift som prövats i Marknadsdomstolen.

Hovrätten har i dag funnit att det är bevisat i målet att Telias prissättning på ADSL-tjänster åtminstone potentiellt medfört utestängande effekter på marknaden och att Telia därför missbrukat sin dominerande ställning i förhållande till Tele2. Till skillnad från tingsrätten har hovrätten emellertid inte funnit att det är bevisat att missbruket har orsakat någon skada i form av förlorade marknadsandelar för Tele2. Tele2:s talan har därför ogillats och Tele2 har dömts att betala Telias rättegångskostnader.

I SPALTERNA
SEN SENAST

Tio år för
försök till mord
på tidigare hustru

Örebro tingsrätt har nu dömt den man som stått åtalad för att ha försökt döda sin tidigare hustru genom att med en pistol avlossa sex skott mot henne. Den åtalade mannen döms för försök till mord.

Tingsrätten gjorde bedömningen att bevisningen som åklagaren lagt fram vid rättegången var tillräckligt robust för en fällande dom.

Åklagaren lyckades motbevisa den tilltalades invändning att pistolen tagits till platsen av målsägandens bror och tagits fram av denne i syfte att hota den tilltalade varvid målsäganden träffats av ett oavsiktligt skott som avlossats i samband med att den tilltalades försök värja sig.

Av utredningen har det istället framkommit att det var den tilltalade som sökte upp målsäganden beväpnad med en pistol som han riktade mot målsägandens överkropp och avlossade. I detta skede har målsägandens bröder ingripit. Totalt sex skott avlossades, varav ett träffade målsägandens vänstra lår nedom bäckenskrovet och gick genom målsägandens kropp och ut via målsägandens högra lårs utsida. Även om de skador som tillfogats målsäganden inte varit livshotande har det funnits fara för målsägandens liv då hon på nära håll besköt med pistol.

STOCKHOLMS TINGSRÄTTS SENASTE STORA EKONOMISKA MÅL

HQ förlorade – trots påfallande

Stora belopp stod på spel – Holdingbolaget ansågs övervärderat med

Stockholms Tingsrätt har nu friat finansmannen Mats Qviberg under hans tid inom HQ AB där HQ Bank ingick. Domstolen fann allvarliga brister i HQ Bank. En fällande dom var inte möjlig.

Stora belopp stod på spel. Nuvarande HQ AB och ägare till det omdiskuterade HQ Bank - krävde Qviberg på miljardbelopp.

HQ AB ska betala motparten närmare en kvarts miljard kronor i rättegångskostnader. HQ AB har nu på egen begäran försatts i konkurs. En följd av domen.

Tingsrätten fann allvarliga brister för holdingbolaget HQ AB räkenskaper. Det gällde särskilt under 2009.

Bristerna gällde bankens värdering av optioner. Bankens värdering ansågs inte förenlig med gällande regelverk. Resultatuppföljning har ansetts dålig.

Bristerna innebar risk för att redovisade värden inte var korrekta. Att detta inte heller uppmärksammades för dåvarande ledningen, dvs Mats Qviberg, har ansetts som en brist. Men bristen räckte inte för fällande dom.

Övervärderade optioner

Optioner ansågs övervärderade med drygt 600 miljoner kronor, 131 miljoner 2008 med 492 miljoner året därpå. Övervärderingen påverkade HQ Banks och koncernens kapital situation.

Ekonomi såg därmed bättre ut än den i själva verket var. Bankens kapital situation har ansetts ha varit

äventyrad 2009.

Domstolen fann att styrelsen i HQ Bank agerat oaktsamt. Kritiken gäller dåvarande ordföranden och revisorn. De borde ha begripit att brister förelåg.

Inte tillräcklig oaktsamhet

Domstolen fann att kritiken inte räckte i oaktsamhet. Tillräckligt samband mellan oaktsamhet och skada fanns ej. Skadeståndsmålet har därför ogillats.

Yrkanden från HQ AB om återbäring och bristtäckning av vinstutdelning har ogillats. Tiden det gällt har varit åren 2007, 2008 och 2009.

Käranden HQ AB fick dock bifall avseende Nasdaq OMX beslut om vite 480 000 kr avseende brister i HQ AB:s årsredovisning för år 2009. Käromålet ogillas helt avseende de ledamöter i HQ AB som inte var ledamöter i banken, med undantag för ordföranden.

HQ AB var fram till år 2010 ett finansiellt holdingföretag och moderbolag till HQ Bank.

Banken bedrev som en del av sin verksamhet egenhandel med bl.a. optioner tradingverksamheten. I maj-juni 2010 avvecklades tradingportföljen med en förlust på ca 1,2 mdkr.

Finansinspektionen beslutade den 28 augusti 2010 att återkalla HQ Banks tillstånd med hänvisning till brister i tradingverksamheten som äventyrade bankens överlevnad.

Banken överläts kort därefter till en annan aktör.

HQ AB har som käranden

väckt talan mot sin f.d. styrelse och revisor samt mot Investment AB Öresund - som då var en större ägare i HQ AB.

Talan har också riktats mot HQ Banks tidigare styrelse. Kärandens talan gick i huvudsak ut på att skadestånd skulle betalas och att vissa vinstutdelningar som gjordes från HQ AB skulle återbetalas.

Enligt käranden HQ AB orsakades skadan av dåvarande styrelsen. VD och revisorn har ansetts agerat oaktsamt.

Bristfällig värderingsmetod

HQ Banks värderingsmetod var bristfällig. Det fanns även brister i bankens värderingsrutiner. Risk förelåg att erhållna värden inte var rättvisande. Eftersom erhållna värden inte utvärderades – kalibrerades - gick det inte att bedöma om bankens värderingsmodell fungerade eller inte. Banken tillämpade en bristfällig resultatuppföljning som innebar att det saknades förutsättningar att bedöma och följa vissa förhållanden, bl.a. förutsättningarna för att resultatföra.

Det fanns en alltför tillåtande inställning till de risker som HQ Banks tradingavdelning tog i sin verksamhet.

Det fanns brister hänförliga till riskavdelningen, som inte heller var tillräckligt oberoende.

Bankens riskmätning var bristfällig. Banken hade därför en begränsad förmåga att anpassa risknivån i verksamheten till sin kapitalstyrka.

lande brister

600 miljoner kronor

Käranden HQ AB har betonat att HQ -bankens innehav av optioner var övervärderat med 131 miljoner per årsslutet 2008 och med 492 miljoner per årsslutet 2009.

I slutet av 2009 innebar det att banken äventyrade sitt bestånd. Banken har således brustit i sin skyldighet att ha en kapitalsituation som inte äventyrade bankens fortlevnad.

Såväl HQ AB:s koncernredovisningar som HQ Banks årsredovisningar har innehållit fel. Informationsbristerna avser främst koncernredovisningen för år 2009.

Skadeståndsansvar godtas inte

Bristerna har främst avsett tradingverksamheten och HQ Banks värdering av optioner. Bristerna medförde bl.a. en övervärdering av optionerna per årsslutet 2009 om 492 mkr som belastade bankens kapitalsituation på ett sätt som innebar att den äventyrade sitt bestånd. Detta var till stor del en följd av att styrelsen i banken inte fullgjorde vad som ankom på den. Styrelseledamöter och VD i HQ Bank borde ha vidtagit mer kraftfulla åtgärder för att hantera tänkbara konsekvenser av bristerna. De har inte levt upp till de krav på omsorg som aktiebolagslagen uppställer.

Bristerna hade sannolikt inte kunnat åtgärdas utan ekonomiska konsekvenser för banken eller utan risk för sanktioner från Finansinspektionen. Styrelsens agerande – även om det var oaktsamt – får ändå anses ha varit ägnat att tillvarata ban-

kens intressen. Förhållandena är därför sådana att det saknas förutsättningar att ålägga styrelseledamöterna i HQ Bank – gentemot HQ Bank – ansvar för konsekvenserna av att Finansinspektionen återkallade bankens tillstånd. Käromålet avseende bankens skada har därför ogillats.

När tingsrätten bedömde målet ställdes ett antal viktiga frågor. Frågorna som ställdes var bland andra:

1. På vilket sätt var värderingsmetoden felaktig?

HQ Banks värderingsmetod beaktade inte i tillräcklig utsträckning den aktuella prisbilden i marknaden. Man tillämpade delvis antaganden som inte alltid stod i överensstämmelse med de utgångspunkter som regelverket IAS 39 vilade på.

Värderingsmetoden hade inslag av skönsmässighet. Den lämnade utrymme för en värdering som förhöll sig mer fritt till tillgänglig prisinformation.

2. Skadeståndsansvar – vad krävs?

Skadeståndsansvar bedöms utifrån olika utgångspunkter.

Hur ser det oaktsamma agerandet ut? Vem har drabbats? Hur ser sambandet ut mellan oaktsamheten och skadan? Vilka intressen står på spel?

För ansvar krävs – förutom att det finns ett oaktsamt agerande – även att sambandet mellan oaktsamheten och skadan är tillräckligt. Skadeställarens ansvar beror också

på vilka intressen som har åsidosatts.

3. Vilken skada har gjorts gällande?

Skadan är enligt käranden en följd av att Finansinspektionen återkallade HQ Banks tillstånd. Förlusten av det värde som banken representerade har enligt käranden antingen drabbat banken direkt eller HQ AB genom att banken som tillgång gick om intet.

4. Ansvar – gentemot vem?

Förutsättningarna för ansvar ser olika ut beroende på förhållandet mellan den som agerat oaktsamt och den som drabbats av skada: Om det är en utomstående tredje man, t.ex. en borgenär, eller om det är en aktieägare.

I målet görs gällande att styrelseledamöterna är ansvariga gentemot det bolag som styrelseuppdraget avser. Ledamöterna i HQ AB påstås vara ansvariga för att de har brustit i sin omsorg och lojalitet gentemot HQ AB och de som satt i styrelsen för HQ Bank påstås vara ansvariga gentemot banken. Ansvar gentemot Banken respektive HQ AB

Ansvar förutsätter alltså att ledamoten har brustit i sina skyldigheter gentemot det bolag som styrelseuppdraget avser, dvs. att han eller hon har åsidosatt bolagets intressen. Att en ledamot har åsidosatt regler som skyddar andra intressen än bolagets är inte av avgörande betydelse.

I SPALTERNA SEN SENAST

Åtal för mutor i musikbranschen ogillas

Stockholms tingsrätt ogillade åtal om mutor i musikbranschen.

Tingsrätten ogillade åtalen både mot företrädarna för de föreningar som organiserat, bjudit på julmiddagar, vårfester och mot de myndighetsföreträdare som varit med på dessa tillställningar.

Myndigheternas närvaro har varit berättigad även om det kan hävdas att det varit dyra och fashionabla tillställningar. Detta mot bakgrund av de krav staten ställer på myndigheterna att följa det som händer på musikområdet och på att samverka med dem som kan främja musikkivet.

I varje fall har det funnits grundad anledning för de åtalade och deras myndigheter att på det sättet tolka myndigheternas instruktioner och det som skrivits i propositioner om kulturpolitikens mål och inriktning.

Tingsrätten har tagit hänsyn till att tillställningarna varit branschträffar med stor och bred närvaro och att det förekommit prisutdelningar. Det har också varit av betydelse att tillställningarna bevakats av media och varit återkommande under många år.

I SPALTERNA SEN SENAST

Två års fängelse för mordbrand

Värmlands tingsrätt har nu dömt en man som stått åtalad för mordbrand och grov mordbrand i Hagfors. Mannen dömdes till två års fängelse för mordbranden i Blinkenbergsparken i Hagfors.

Våren 2017 inträffade ett flertal bränder i Hagfors. En i dag 23-årig man åtalades för bland annat mordbrand och grov mordbrand för att ha anlagt två bränder i källaren till ett flerbostadshus, bränt ner scenen i Blinkenbergsparken samt för en mindre brand i en soptunna. Mannen nekade till samtliga brott. Senare åtalades även en kvinna för underlåtenhet att avslöja mordbränderna.

Värmlands tingsrätt har nu dömt mannen till två års fängelse för branden i Blinkenbergsparken. Åtalen för bränderna i källaren till flerbostadshuset och i soptunnan har ogillats då bevisningen inte varit tillräcklig för att det mot mannens förnekande skulle vara bevisat att det varit han som anlagt dessa bränder. I domen konstaterar Värmlands tingsrätt att det finns omständigheter som är besvärande för mannen. Bland annat har det funnits en koppling mellan mannen och brandplatserna samt att han till synes har haft ett intresse för bränder. Bevisningen för att han anlagt bränderna är dock inte tillräcklig, och med de höga beviskrav som finns i brottmål har åtalen i dessa delar ogillats.

Åtalet mot kvinnan kommer att handläggas i en senare rättegång.

TÄVLING! (Skriv en kort berättelse utifrån bilderna)

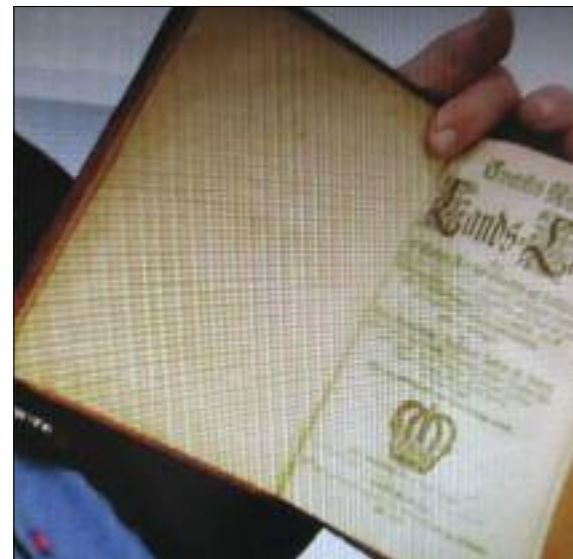
Här ser du en samling bilder.
Nu utlyser tidningen NÄMNDEMANNEN EN TÄVLING!

Ställ samman en kort berättelse. Max 8 sidor.
Kanske en där vår justitieminister spelar en huvudroll... ”
Statsråd på svårt uppdrag i österled” ...!
Eller om studenten på kaféet som upptäckt
en jobbannons, ”Konst-och kyrkohistoriker sökes”.

Skicka bidraget till vår redaktion.
Bästa tre berättelserna belönas med
lunch på Restaurang Spisa mitt emot Stockholms
Tingsrätt. Eller Brogyllen i Göteborg.
Du väljer ställe som pristagare.
Skicka din historia till Tidningen NÄMNDEMANNEN.
Email Stockholmeast@gmail.com.
Frågor? Ring 0725 556801 eller 0431 13260.

Din uppgift blir som deltagare i tävlingen att nyttja några av bilderna till en berättelse!
Kanske en berättelse med 8 kapitel. 8 bilder. Spännande!
Ju fler bilder i din berättelse, desto större chans till pris. Låter det svårt? Gör ett försök!
Vi vill ha ditt bidrag före 31 mars.

Allra bästa bidrag publiceras som bilaga i Nämndemannen.

BOK MED ORDFÖRANDE inom nämndemannarörelsen

Nu under våren arbetar
Nämndemannens redaktör
Staffan Ringskog med en
bok under arbetsnamnet

ORDFÖRANDE BERÄTTAR

En bok med nuvarande och
tidigare ordförande inom NRF.
Ett stycke nämndemanna-
historik.

Intervjuer med olika förening-
ars ordförande.
Boken lämpar sig för före-
nings studiecirkel.
Om du har namn att föreslå på
medverkande, är du välkom-
men med förslag.
Om förening önskar beställa
boken, maila
Staffan Ringskog på
stockholmeast@gmail.com
eller ring 0725 556801.

I SPALTERNA SEN SENAST

Rätt att slippa flytta från LSS-boende

En man med funktionsnedsättning som bott i en LSS-bostad i mer än 20 år har enligt Europakonventionen rätt till respekt för sitt hem. Mannen är mycket känslig för förändringar. Kammarrätten har nu bedömt att han inte får goda levnadsvillkor om han måste flytta. Han får därför rätt att bo kvar.

Mannen flyttade in på Sanna gård i Lekebergs kommun för mer än 20 år sen. Sanna gård drivs av en stiftelse. Lekebergs kommun har bestämt att han istället ska bo på ett nyöppnat kommunalt boende. Han vill bo kvar och har överklagat. Kammarrätten ändrar beslutet och förklarar att mannen har rätt att bo kvar på Sanna gård.

Kammarrätten menar att europakonventionen ger mannen rätt till respekt för sitt hem och privatliv. Kommunens beslut inskränker hans rätt och kammarrätten prövar därför om detta kan godtas.

Läkare och psykologer har förklarat att mannens funktionsnedsättning medför att han har oerhört svårt för förändringar. En flytt leder sannolikt till att han reagerar kraftfullt och tappar förmågor som han kanske inte kan återfå sen. Detta gäller även om flytten görs successivt.

Gertrud Forkman, lagman vid kammarrätten, säger i en kommentar att domstolen bedömer att mannen inte är tillförsäkrad goda levnadsvillkor om han måste flytta. Det är alltså själva flytten som inte kan godtas.

I SPALTERNA SEN SENAST

Dom i mål om implantat

Tingsrätten har meddelat dom i fem tvistemål om ersättning för felaktiga bröstimplantat. Tingsrättens dom fastställer att det är fel i den utförda tjänsten. I fyra av fallen bifalls kärandens yrkande om ersättning till viss del, i det femte ogillas ersättningsyrkandet helt.

Målen gäller fem kvinnor som genomgått bröstoperationer och fått implantat av märket PIP (Poly Implant Prothèse). Efter det att kvinnorna har genomgått sina operationer har det framkommit att tillverkaren av dessa

implantat har använt en typ av silikon som inte varit godkänd. Kvinnorna har därefter stämt den klinik som utförde operationen och hävdar att det föreligger fel i den utförda tjänsten. Kvinnorna har begärt ersättning om 122 000–149 000 kr.

Tingsrättens dom fastslår att det föreligger fel i tjänsten. Kvinnorna har inte kunnat visa på någon personskada som kliniken ska betala ersättning för. Deras begärda skadestånd för personskada har därför ogillats.

På grund av en utställd garanti beviljas fyra av kvinnorna rätt till prisavdrag om 28 000–39 000 kr. Då käranden förlorat mer än de har vunnit förpliktigas de att betala ersättning för klinikkens rättegångskostnader med 128 000–140 000 kr.

DOMSTOLSVERKET INFORMERAR

Kommunikationsuppdrag om nämndemän

Det är inte dags för nämndemannaval förrän 2019 men redan nu arbetar Domstolsverket med kommunikation riktad till de som nominerar och väljer nämndemän. Syftet är att öka kunskapen om vad nämndemannauppdraget innebär, att i god tid in-

formera om att kåren på ett bättre sätt behöver spegla befolkningen vad gäller ålder och att rekrytering bör ske även utanför partierna. I vår kommer de första kommunikationsinsatserna att påbörjas.

Många kanske känner till att Domstolsverket driver kampanjer inför nämndemannavalen. Det är de politiska partierna som nominerar kandidater som sedan väljs av fullmäktige i kommuner och landsting eller regioner.

- I det uppdrag som pågår just nu har vi särskilt blivit ombudda att jobba kontinuerligt med kommunikation till de nominerande och väljande organen, berättar Kristina Ridal Ceder, projektledare. Vi har varit i kontakt med personer som är med i processen med att nominera och välja fram nämndemän. Det har varit intressant och lärorikt och gett oss insikter om behov av information.

Flera målsättningar

Det finns flera målsättningar med det regeringsuppdrag som Domstolsverket har. Nämndemannakåren ska ha en allsidig sammansättning som speglar befolkningen av-

seende ålder, kön och bakgrund. Det är viktigt för förtroendet för domstolarna. Det behövs nämndemän i alla åldrar, men det behövs fler som är yngre.

En annan målsättning är breddad rekrytering utanför partierna. Uppgiften som nämndeman är inte politisk även om nominering ska ske av partier. Att nämndemannaval numer sker året efter de allmänna valen är bland annat just för att markera att det inte är ett politiskt uppdrag.

Kunskapen om vad uppgiften som nämndeman innebär ska också förbättras, att man känner till förutsättningarna innan man blir vald så att fler är kvar hela sin mandatperiod.

Först till de nominerande och väljande

- Vi kommer att påbörja våra kommunikationsinsatser redan nu under tidig vår 2018, säger Kristina. I detta första steg riktas de bara till de nominerande partierna och till

de väljande kommunerna och landstingen eller regionerna.

Nomineringar och val av nämndemän är något som blir aktuellt vart fjärde år och det är många gånger nya personer som ska arbeta med det. Genom att vi påbörjar våra insatser nu hoppas vi kunna öka kunskapen om vad nämndemannauppdraget innebär så att det blir en hjälp för dem som nominerar och väljer.

Kampanj till allmänheten våren 2019

- I ett andra steg genomförs en kampanj riktad till allmänheten på våren 2019, fortsätter Kristina. Syftet är att berätta om uppgiften som nämndeman och uppmana personer att kontakta partier på lokal nivå för att bli nominerade.

Kampanjen behöver genomföras när partierna jobbar med sina nomineringar.

Verksamma nämndemän är viktiga

- Naturligtvis är de som re-

dan nu tjänstgör som nämndemän viktiga, också för att berätta och förklara vad man gör som nämndeman, avslutar Kristina. Kanske har man någon i bekantskapskretsen som man kan tipsa när det börjar bli dags för nominering.

Mer information om hur det är att vara nämndeman finns på blinämndeman.se.

Kristina Ridal Ceder, projektledare för Domstolsverkets kommunikationsuppdrag om nämndemän.

Tillsammans är vi starka. Nyttan av ett medlemskap.

Vad är nu nyttan med medlemskap i en nämndemannaförening? Att därmed också vara med i Nämndemännens Riksförbund?
SVARET ÄR: TILLSAMMANS ÄR VI STARKA.
Med vad har nu NRF gjort för landets lekmanndomare?

Är det verkligen någon mening att vara med?
Jo, det är det!
En sak har du kanske glömt. Minns du förslaget att kraftigt reducera nämndemännens medverkan i våra domstolar?

Tingsrätt och förvaltningsrätt föreslogs ha två nämndemän.
Hovrätt och kammarrätt föreslogs bli utan nämndemän NRF drev på i denna fråga.
Dels i den utredning som tillsatts i frågan, dels genom aktivt lobbyarbete.

Resultatet? Att vi även i fortsättningen har tre nämndemän i tingsrätt och förvaltningsrätt, två nämndemän i hovrätt och kammarrätt.
Utan NRF:s insats hade Sveriges domstolar sannolikt sett annorlunda ut idag,